

Л. В. Коваль, канд. екон. наук, доц. (ВНАУ, Вінниця)
А. В. Заболотчук, магістрант (ВНАУ, Вінниця)

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

Земля – це особливий вид природних ресурсів, який виступає територіальним базисом життя, а в сільському господарстві – в ролі головного засобу виробництва.

Характерною ознакою землі як об'єкта земельних відносин є її територіальна обмеженість, зумовлена тим, що землю не можна фізично зменшити, розширити, створити. Як поверхня земної кори і основа ландшафту земля не може бути перенесена людиною з одного місця на інше, тобто земля є абсолютним нерухомим природним об'єктом, порівняно з розташованими на земельних ділянках будівлями, спорудами та іншими об'єктами, нерухомість яких в цивілістичному аспекті є відносною [1].

Земельні ділянки, як об'єкт земельних відносин повинні бути відображені в системі бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

Облік земель в сучасних умовах є невід'ємною складовою системи господарського обліку, основним завданням якого є формування достовірної інформації про земельні ресурси.

В аграрній сфері земельні ресурси є основним господарським засобом, тому важливим завданням є розкриття змісту землі як об'єкта бухгалтерського обліку. «Облік земель – це ціла система заходів щодо реєстрації інформації про землю кількісного, якісного та правового характеру» [2, с. 259].

Об'єктом бухгалтерського обліку земельних ресурсів є не земля в цілому, а окрема земельна ділянка певного виду, площі, якості та вартості, оскільки поняття «земельні ресурси» за змістом є ширшим за поняття «земельна ділянка» і включає всі земельні ділянки, які використовуються суб'єктом господарювання незалежно від способу їх залучення в господарську діяльність.

Відповідно до п. 5 П(С)БО 7 «Основні засоби» земельні ділянки (в тому числі сільськогосподарського призначення), які перебувають у власності підприємств визнаються активом, є об'єктом бухгалтерського обліку та зараховуються до складу основних засобів на підставі Державного акту на право приватної власності на землю [3].

Оскільки земельні ділянки є специфічною складовою основних засобів, то для забезпечення детальної інформації необхідно

сформувати окремий спеціальний документ, що враховував би інформаційні потреби усіх користувачів [4].

Аналіз існуючого стану обліку землі дає підстави стверджувати про необхідність удосконалення діючої методики організації бухгалтерського обліку сільськогосподарських земель.

За П(С)ПБО7 «Основні засоби», земельні ділянки – одна з груп основних засобів. Якщо підприємство не використовуватиме ділянку землі у власній операційній діяльності, однак отримуватиме дохід, то в цьому випадку ділянку необхідно відображати в обліку як об'єкт інвестиційної нерухомості (П(С)БО32 «Інвестиційна нерухомість»). Якщо ж земля була придбана з метою перепродажу, то вона визнається товаром і обліковується як необоротні активи, утримувані для продажу на рахунок 286 (П(С)БО 27) [5]. Обліковувати землю, на нашу думку, необхідно за вартістю її придбання.

Управління земельними ресурсами реалізується в межах сформованого нормативно-правового середовища через органи центральної і місцевої влади. Основними органами системи управління земельними ресурсами на сьогодні є Держгеокадастр і його підрозділи.

Сьогодні існує необхідність інформації про наявність, рух і використання земельних ресурсів у системі бухгалтерського обліку землі. Причиною є неврегульовані нормативно-правові питання землеволодіння та землекористування.

Список використаних джерел:

1. Дрозд О.Ю. Земля як об'єкт земельних відносин/ О.Ю. Дрозд// Адвокат. – 2009. – № 1(100). – с. 24-26.
2. Облік у селянському (фермерському) господарстві (посібник)/ за ред. М.Я. Дем'яненка. – К.: ІАЕ, 2001. – 1728 с.
3. Остапчук С.М. Розширення змістовності земель с.-г. призначення як об'єкта бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / С. М. Остапчук – Режим доступу до ресурсу: <http://magazine.faaf.org.ua/rozshirennya-zmistovnosti-zemel-silskogospodarskogo-priznachennya>.
4. Коваль Л.В. Облік земель с.-г. призначення через призму чинної методології / Л.В. Коваль // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – № 7. – с. 83-92.
5. Мульська М.П. Управління земельними ресурсами с.-г. і шляхи його удосконалення в умовах ринкових відносин [Електронний ресурс] / М. П. Мульська – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/16573/1/%D0%9C%D1%>.